СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ЗАПОМОГОВОГО СОЮЗА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 202. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 31. серпня, 1927. VOL. XXXV. No. 202. Jersey City, N. J., Wednesday, August 31. 1927. THREE CENTS

СТРІЛЯНИНА ЧЕРЕЗ МАЙНЕРСЬКИЙ СТРАЙК

СТРАЙКАРІ МАЛИ СТРІЛЯТИ НА МАЙНУ.

МАРТИНС ФЕРІ, Огайо, 29. серпня. — Заряд копальні Ровз Велі, недалеко Адени, каже, що нині в ночі копальню острілювали зі сусідних горбів страйкуючі майнери.

Причиною до стрілянини було те, що підприємство вставило велитенський прожектор, яким кидало на сусідні горби незвичайно сильний стовп світла. Огонь рушниць мав бути такий горячий, що люди, обслугуючі прожектор, мусіли покинути свою службу. Як тільки погас прожектор, сейчас перестала стрілянина.

Шериф повіту вибрався в гори та роззброїв кількох страйкарів. Він каже навіть, що забрав один машиновий кріс.

ПОЛІЦІЯ РОЗІГНАЛА ПАРАДУ ЗА САККА Й ВАНЦЕТТІ.

НА ПАРАДУ ЗІБРАЛОСЯ 10,000 ЛЮДИЙ.

НЮ ЙОРК, 29. серпня. — На протестаційну демонстрацію проти страчення Сакка й Ванцетті на Юніон Сквері зібралося нині під вечір коло 10,000 людий. Пороху спалених тіл Сакка й Ванцетті не привезено, а тільки маски, зняті зі страчених по смерти. Таблиці пятнували страчення як зрядний злочин та запевняли, що робітники сього факту не забудуть.

Між гістьми на демонстрації була пані Роза Сакко, жена страченого, яку публика приняла демонстраційно. З кількох плятформ говорило богато бесідників.

По промовах зібрані пробували сформувати похід, але поліція, якої було там півтора тисячі, розігнала демонстрантів силою.

АМЕРИКАНСЬКО КАНАДІЙСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ДЛЯ СПРАВ ПРОГИБІЦІЇ.

КАНАДА БУДЕ ПОМАГАТИ НИЩИТИ БУТЛЕГЕРІВ.

ВАШИНГТОН, 29. серпня. — Нині почалася тут конференція канадійського та американського уряду в справі кращого виконування американського прогибіційного закона. На конференцію приїхала в імени Канади митова комісія.

Як показалося зараз на вступі конференції, Канада має в тому особистий інтерес, щоби нищити американських бутлегерів, бо сі пачкують до Канади фалшований алькоголь і сей підриває там торговлю доброї дозволеної горівки.

ПОЛІСМЕН-УБИЙЦЯ ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ ЛАВОЮ ПРИСЯЖНИХ СУДДІВ.

БУДЕ СКОРО ПОСТАВЛЕНИЙ НА СУД.

НЮ ЙОРК, 29. серпня. — Державна прокураторія постаралася, щоби полісмена Дениела Грейгема, якому закидують обрабовання і убийство чоловіка, котрого він мав стерегти, поставлено чим скорше перед лаву присяжних суддів. Велика лава по короткім переслуханню справи постановила поставити Грейгема як убивцю. Було се несповна 50 годин по доконанню вбийства.

Грейгем заховувався перед лавою байдужно; він преспокійно жував „пінатси" та заперечував усяку вину.

СМЕРТЬ ОПРИШКА ПО РАБУНКУ,

... ТА ЗРАБУВАВ УСЕГО 4 ДОЛЯРИ.

НЮ ЙОРК, 29. серпня. — Нюйорський шофер Волтер Ериксон дістав нині вечером немилого „костумера". Сей не тільки що два рази зміняв адресу їзди, але ще як висів, то замісць платити, загрозив шоферови револьвером та обрабував його з його зарібку, що виносив 4 доляри. Опісля казав себе вести в ще одно місце.

Везучи „кустомера" на сю нову адресу, шофер побачив по дорозі їдучого поліційним автом полісмена. Шофер сейчас зіскочив з авта та став утікати. Не маючи відваги стріляти за втікаючим серед натовпу, опришок став собі втікати. Полісмен кинувся за ним у погоню, а з ним кількох прохожих. Вони й приперли опришка так, що сей пробував сховатися до стоячого при скруті вулиці авта. Отвираючи двері авта, розбишака змірився револьвером на свою погоню. Добровольці сейчас сховалися за виступи камениць, а полісмен виняв револьвер та почав стріляти. Двері авта замкнулися, розбишака сховався в середині.

Полісмен підійшов осторожно до авта. З револьвером на поготівлю, він отворив двері. Звідти йому під ноги випав на вулицю молодий чоловік. Він був неживий. Куля полісмена попала йому в легеню та відай у серце.

ЗЕЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА НА ПЕНСИЛВЕНІЙСЬКІЙ ЗЕЛІЗНИЦІ.

ЗГИНУЛИ ДВІ ОСОБИ.

ПИТСБУРГ, 29. серпня. — Так званий Бродвей Лимитид, найскорший поїзд Пенсилвенійської зелізниці, вилетів коло тунелю Галицина недалеко від Алтуни зі шин. Два машиністи погибли на місци, двох пасажирів віднесло тяжчі ушкодження, а решта вийшла з тяжкої катастрофи щасливо.

ВИБОРЧА КАМПАНІЯ В ІРЛЯНДІЇ РОЗПОЧАЛАСЬ

ДАБЛІН, 27. серпня. — На неділю, 28 серпня, заповіджено численні віча у многих виборчих округах Ірляндії в ціли вибору кандидатів на послів, яких мається іменувати у слідуючу суботу. На 153 посольські крісла в ірляндськім парляменті іменовано у червні 375 кандидатів. Думають, що при теперішних виборах число іменованих кандидатів не буде більше як 300, бо політичні партії не мають богато гроший до страчення на виборчу кампанію.

Загально поширюється гадка, що правительство Косгрейва має усі виглядм на побіду при теперішних виборах. Робітнича партія і партія Національної Лиги капітана Редмонда зістали здискредитовані неуспішними спробами повалити правительство Косгрейва. Присяга вірности, зложена членами партії Імона Де Валери, здискредитувала почасти також партію Де Валери. Тому, що між фармерською партією а партією правительственною нема тепер майже ніякої ріжниці, стратить фармерська партія, як многі думають, богато зі своїх посольських місць так у користь правительственої, як і республиканської партії. Головна однак виборча боротьба буде мати місце між правительственною партією Косгрейва а республиканською партією де Валери. Партія проф. Де Валери носиться з наміром іменувати около 85 кандидатів.

ПОТРІЙНА ТРАГЕДІЯ В ТОРУНІ.

ТОРУНЬ, Польща, 28. серпня. — Потрійна трагедія мала місце в польськім театрі в Торуні, та викликала страшне замішання і перестрах серед зібраної публики.

В часі послідного акту упав неживий на землю в наслідок удару серця актор Пісарчик.

Його приятель, М. Леошанський, що появився перед куртиною кілька минут пізніше, щоби оповістити про смерть Пісарчика, несподівано збожеволів.

Коли перестрашена публика опускала театр, далося чути пять вистрілів і на улицю вилетів окровавлений иниий актор, приятель Пісарчика, М. Попович, що впакував кілька куль у своє тіло. Він пустився бігом в напрямі ріки Висли і скочив до неї та втопився, мимо усіх зусиль вратувати його.

МІСТО ТЕАТРІВ.

Париські театри зібрали за минулий рік 190 міл. фр.; на 40 міл. фр. більше як попереднього року. Як бачимо: Парижане не втратили смаку до театру. Кіна, які, як кажуть підривають театр, заробили тільки 146 міл. Та найцікавіше ось-що: державні, клясичні театри самі зібрали 44 міл. з цієї суми, отже четвертину всього доходу! Є ще в Парижі люди, які люблять старі песи, клясичний репертуар, стару акторську школу! Чому? Бо вона вічно обновляється, мов артистка, по якій не пізнати зростаючого віку.

ФРАНЦУСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗАБОРОНЯЄ СВОЇМ УРЯДНИКАМ ЇЗДИТИ ДО „СОВІТСЬКОГО СОЮЗА".

ПАРИЖ, 28. серпня. — Французьке правительство не видає більше позволень своїм урядникам, з комуністичними симпатіями їздити на вакації до Совітського Союза в ціли студіювання совітської адміністрації.

Рівнож вислало французьке правительство розпорядок до усіх адміністраційних департаментів, яким наказує уневажнити усі дозволи, видані вже урядникам на виїзд до Совітського Союза. Сей розпорядок підписав премієр Поанкаре і міністер фінансів.

МУСТАФА КЕМАЛЬ ПАША ОБОРОНЦЕМ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 28-го серпня. — Мустафа Кемаль паша, президент турецької республики, має намір включити до листи кандидатів на послів до турецького парляменту в Ангорі по одному Жидови, Вірменинови і Грекови. Тим чином турецькі національні меншости будуть мати своїх репрезентантів у „Національнім Зібранню"; станеться се перший раз від існования турецької республики. Саме тепер викінчують листи кандидатів на послів при виборах до турецького парляменту, які відбудуться у вересні.

ТУРКИ НАМІРЯЮТЬ СВЯТКУВАТИ НЕДІЛЮ, ЗАМІСЦЬ ПЯТНИЦІ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 27-го серпня. — Турецька Торговельна Палата внесла просьбу до Національного Зібрання (сойму) у Ангорі, щоби у Туреччині замісць ісламської пятниці святковано християнську неділю.

Святкування пятниці, після гадки членів Торговельної Палати, приносить необчислимі шкоди турецькій торговлі і промислови, через те, що від четверга вечером до неділі вечером промисл і торговля є там у застою. Неділю святкують Греки, Вірмени і инші християнські народи, суботу Жиди, а пятницю Турки. Крім сего є ще богато инших свят, які особно святкують християни, Жиди і Турки. Зі згляду однак на се, що Турки приняли вже григоріянський календар і що святковання пятниці домагається тепер не ісламська релігія, але турецьке державне право, домагаються турецькі купці і промисловці знесення державної постанови святковання пятниці і ухвалення закона святковання неділі, разом з иншими народами турецької держави.

СТРАШНИЙ ВИПАДОК.

Дочка польського поміщика з села Петково, гміна Посвентне, коло Білостоку, 14-літна ученица гімназії, їхала ровером вузькою пільною стежкою. Раптом стрінулася з селянином, який ішов з косою в поле. Дівчина так нещасливо попала під косу, що та перетяла їй горло наскрізь і відрубала голову.

ПОЛЬЩА ПІДНЕСЕ ЦЛОВУ ТАРИФУ.

ВАРШАВА, 27. серпня. — Урядово проголошено, що за чотири місяці піднесе Польща цлову тарифу о 100 процент для всіх тих держав, які не заключили з нею торговельного договору.

Ся постанова діткне найбільше західного сусіда Польщі, Німеччину, з якою ведуться вже від 5-ох літ, без ніякого успіху, переговори в справі заключення торговельного договору.

Одною з найбільших перешкод при заключенню польсько-німецького договору є домагання Німеччини, щоби Польща не депортувала німецьких горожан, мешкаючих тепер у Польщі.

ЗМЕНШЕННЕ ОКУПАЦІЙНОЇ АРМІЇ НА 60,000 ЖОВНІРІВ.

ЛОНДОН, 27. серпня. — У Гвайтгол одержано французьку відповідь на пропозицію Великої Британії, домагаючуся зменшення окупаційної армії в Надренії на 56,000 жовнірів. Ся армія виносила дотепер 70,000 жовнірів.

Три окупаційні держави: Франція, Велика Британія і Бельгія згодились вкінці зменшити сю армію на 60,000 жовнірів, в той спосіб, що Франція зменшить свою армію о 8,000, Велика Британія о 1,000, а Бельгія також о 1,000 жовнірів.

ОТВОРЯТЬ ЖИДІВСЬКИЙ МУЗЕЙ В ОДЕСІ.

ОДЕСА, 27. серпня. — В Одесі отворять у жовтні с. р. жидівський музей імени жидівського новеліста Менделе Мохер Сефорім.

Спеціяльна експедиція зібрала для сего музею 130 цінних історичних жидівських предметів. Ті предмети зібрано на Волині і Поділю.

ВЕЛИКЕ ШТУЧНЕ ОЗЕРО.

В Полудневій Італії, а саме в провінції Калябрії працюють вже над викованням четвертого з ряду штучного озера. Воно матиме 8 кільометрів довжини, а 3 кільометри ширини. Містимість його виноситиме 66 міліонів кубічних метрів води. Озеро лежатиме 1200 м. високо понад зеркало моря, а як таке даватиме величезний спад води, потрібний для електрифікації краю.

СТАТИСТИКА НЕЖОНАТИХ.

Число нежонатих осіб є досить поважне у ріжних державах світа і не є воно найбільше у Франції, як думають деякі люде. І так на 1000 дорослих осіб (від 18 літ) є нежонатих: У Росії 358, у Франції 364, у Німеччині 458, у Швайцарії 527, у Швеції 520, в Ірляндії 614. В місті Монахії в році 1924 на сто уроджин було пересічно 28 неправого ложа дітей. У Чілі є 39 процент неправого ложа дітей, в Мексику 42.3 відсотків, у Сальвадор 55.9 відсотків, а в Панама 68.1 процент. Нежонатими з визначних людий були: Свифт, Кант, Рафаель, Михаїл Архангел, Ботічеллі, Бетовен, Шуберт, Тассо, Брамс, Мопасант, Нютон, Шопенгавер, Нітше і Ляйбніц.

ЛЕТУНИ ШЛІ І БРАК У МОНАХІЇ

З МОНАХІЇ ПОЛЕТІЛИ ДО КОНСТАНТИНОПОЛЯ.

МОНАХІЯ, Німеччина, 30. серпня. — Виллям Брак і Едвард Шлі, дітройтські летуни, вилетіли о 8. год. 32 минут рано в понеділок з Лондону і прибули о 4. год. пополудні до Монахії. Віддаль з Лондону до Монахії виносить 600 миль, а з Гарбор Грейс до Крайдон 2,350 миль. Коли літак „Прайд оф Дітройт" прилетів з двома згаданими летунами до Монахії, зібрана на площі для літаків товпа Німців повитала їх з великим одушевленням і окликами та занесла їх на своїх плечах до будинку Люфтганзи. Летун Брак сказав представникови преси, що вони заблудили зі своєї дороги понад Бельгію і блукали через пів години, не знаючи, куди звернутись.

З Монахії вилетіли оба летуни у вівторок, себто нині, 30. серпня, о 6. год. 35 минут рано до Константинополя, куди сподіються залетіти за десять годин. З Константинополя полетять до Багдаду, Турейн і Гангконг.

Оба летуни, Брак і Шлі, підчас свого 23-годинного побуту у Лондоні не видали ні одного пенні на своє удержание. За усі поїздки автами і за потрібні їм до дальшої подорожі річи заплатили їх приятелі і обожателі. Також заплатили вони за їх нічліг і харч у готелі Савой.

ЛЕВІН ЛЕТИТЬ САМ ДО ЛОНДОНУ.

КАЖЕ, ЩО ЗВІДСИ ПОЛЕТИТЬ ДО НЮ ЙОРКУ, ВЗЯВШИ СОБІ ДО ПОМОЧІ АНГЛІЙСЬКОГО ПІЛЬОТА.

КРАЙДОН, Лондон, 29. серпня. — Чарлс Левін прилетів тут сам на своїм літаку „Колюмбія" з Парижа. Він пробував три рази спуститись на землю і робив се так незручно, що відразу можна було здогадатись, що він не є досвіченим пільотом. Присутні, побоюючися, що Левін не потрафить спуститись зі своїм літаком на землю без покалічення себе, прикликали шпитальний амбулянс і доктора, однак Левін за четвертим разом таки спустився на землю, не скалічившись сам, ані не ушкодивши літака.

Левін заявив, що має намір летіти звідси до Ню Йорку та чекає лиш на приятливу для лету погоду. Він заявив, що найме собі до помочі англійського пільота і переговорює в тій справі з капітаном Вокером Гиннкліф, британським пільотом, що має 30 літ життя і перевів 8,000 годин, літаючи у воздусі.

ЛОРД СЕСИЛ УСТУПИВ З МІНІСТЕРСЬКОГО КАБІНЕТУ.

НЕ ГОДИТЬСЯ З ПРАВИТЕЛЬСТВЕННИМ ПЛЯНОМ РОЗЗБРОЄННЯ.

ЛОНДОН, 29. серпня. — Вискавит Сесил, оден з основателів Ліги Націй і оден з головних бритійських делегатів на нарадах тоїж Ліги Націй, уступив з британського кабінету міністрів, у якім занимав становище канцлера князівства Ленкестер. Причиною його резигнації є непогоджування його з другими кабінетовими міністрами в справі роззброєння, Суду у Газі, протоколу з 1924 р. і недавної тридержавної конференції для обмеження морських зброєнь. Резигнація Сесила з міністерського кабінету значить, що він не возьме вже участи на засіданнях Ліги Націй, які відбудуться у вересні.

ШВЕДСЬКИЙ КОРОЛЬ ЗАПРОСИВ ВОКЕРА ДО ШВЕЦІЇ.

МАЙОР ВОКЕР ЗАПРОСИВ ЗНОВА КОРОЛЯ ГУСТАВА ДО НЮ ЙОРКУ.

БАДЕН-БАДЕН, 29. серпня. — Нюйорський майор Вокер бачився тут з шведським королем Густавом, який рівнож тут перебуває. Король Густав запросив мейора Вокера відвідати при слідуючій подорожі по Европі також столицю Швеції, Стокгольм, щоби пізнати тамтешний муніципальний устрій.

Майор приняв запрошини Густава і взаїмно запросив його відвідати місто Ню Йорк. Король Густав обіцяв зробити се з приємністю, коли лише позволить йому на се час. З Баден-Баден виїзджає майор Вокер до Монахії.

КОРОЛЬ МИГАЙ БЕРЕ В ШКІРУ.

МУСИТЬ ІТИ СПАТИ БЕЗ ВЕЧЕРІ, КОЛИ Є НЕЧЕМНИЙ; ЗОВУТЬ ЙОГО МІККІ.

СІНАЙЯ, 29. серпня. — Король Мигай дістає в шкіру, коли є нечемний, а також мусить іти спати без вечері, коли чим провиниться. Лише при торжественних приняттях зовуть його „Його Величество"; інакше кличуть його всі здрібнілим іменем „Міккі".

Його мати, принцеса Олена, заявила се представникови Есошієйтед Пресс і додала, що вона не бажає собі того, щоби він знав значіння слова „Його Величество", заки доросте. Усі зовуть його „бейбі", або Міккі. Підчас коли його мати говорила про се кореспондентови, король Міккі почав тягнути свого любимця пса за хвіст. Мати приказала йому се залишити і загрозила, що коли другий раз зробить се, буде бития.

„ВЛАДІМІРСКІЙ ПУТЬ" ДІСТАВ ИНШУ НАЗВУ.

МОСКВА, 29. серпня. — Дорога, звана за царських часів „Владімірскій путь", якою в протязі більше як 200 літ ішли на Сибір заковані політичні переступники, що боролись проти царського режиму в Росії, дістав тепер иншу назву. Московські муніципальні власти назвали сю дорогу мучеників за свободу Росії „Дорогою Ентузіязму". Тепер вийно у Росії в звичай називати улиці у Москві назвою, що має революційну закраску.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„СВОБОДА" (SVOBODA)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи" 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕ ПОКЛАДАЙМОСЯ НА НЕПЕВНИЙ ПРОЦЕС, А НА ПЕВНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЄ

Один з членів Українського Народного Союза звертає увагу другим членам на арґумент, який підносять легкодушні люди, коли їх орґанізувати в запомогову орґанізацію.

„Кілька разів уже, при орґанізованню наших людий в Український Народний Союз, мав я нагоду стрічатися з одною балачкою, про яку відай ще досі не писалося. Памятаю, перший раз почув я сей арґумент яких може десять літ тому, але я взяв се на рахунок „ґрінорства". Думав я собі: як наш чоловік поживе тут довше, обудеться, розглянеться, то й більше не буде такого говорити. Тимчасом, чим довше я тут живу, тим більше я про те чую. Тому я думаю, що се треба публично піднести.

„Кажуть сі люди: „Пощо мені записуватися до Союза, коли на случай якого каліцтва в шапі мені дадуть відшкодованнє? Як буду побирати собі пенсію, то й буду жити спокійно. А як мені станеться таке нещасте, що я вмру, то таку пенсію дістане моя жена. Отже нащо мені „сполку"?"

„Я ще досі не мав нагоди бачити, щоби яке нещасте стрінуло тих людий, які мені так відповідали. Та зрештою вони якось не довго мені опиралися, і я таки наконець їх до „сполку" затягнув. Але я мав богато нагоди бачити, чи варта спускатися робітникови на пенсію від шапи. Хто лишень чував про те, як ідуть процеси в таких справах, як довго вони тревають, як мало чоловік може випроцесувати, як богато заберуть лоєри, свідки, той певно не буде спускатися на сю пусту надію, але зараз запишеться до певної, сильної запомогової орґанізації.

„Наші люди повинніби знати про се все. Вони живуть серед робітників, наших і чужих, і мають нагоду бачити, яке „компензейшен" можна видобути від „боса" в Америці. А прецінь я ще й нині чую, що як наших людий намовляти до запомогової орґанізації, то вони все ще потішають себе тими пустими надіями на відшкодовання фабрикантів. Деколи чоловік дуриться такою надією і знає, що він себе дурить, і тому навіть не хоче мені сказати, чому він не хоче приступити до Союза. Треба з ним довго ґоворити, поки він добуде зі себе ту пусту надію на фабричне відшкодованне. Нашим людям треба добиватися відшкодовання від фабрики, але не треба спускатися на непевний процес. Спускаймося тільки на певне: на запомогу з певної орґанізації."

БУДЖЕТ СОВІТСЬКИХ РЕСПУБЛИК

Не від річи буде познакомитись з буджетом Совітських Республик. Подробиці сього буджету оголосило саме недавно Товариство студій і економічних інформацій.

Буджет Совітських Республик досягає 5,002,373,000 рублів, з чого 2,333,566,000 походить з податків, а 3,416,807,000 дають правительственні підприємства, а 252,000,000 обіймає позиція „всілякі".

Можнаби догадуватись, що згадані 2,333,566,000 походять виключно з безпосередних податків, бо больщевики осуджували всегда посередні податки, як „ганьбу буржуазного суспільства". Тимчасом показується, що лише 773 міліонів рублів походять з безпосередних податків, а решта з посередних податків.

Посередні податки платиться в Совітськім Союзі, як і у буржуазних державах, від цукру, чаю, кави, тютюну, сірників, свічок, соли, нафти, матерій і т. п.; консумційний податок доходить часто до 40 процент дійсної ціни даних артикулів.

Підприємства, які експльоатує держава, приносять 2,410,-807,000 рублів доходу. Однак на ті державні підприємства видає Совітський Союз також значні суми гроша, які часто перевисшають доходи з них. І так доходи зі средств комунікації (залізниці, кораблі) виносять досить поважну суму гроша, бо 1,631,256,000 рублів; однак розходи та комунікаційні средста виносять значно більше, бо аж 1,695,000,000 рублів. Як з наведених висше сум бачимо, то розходи на комунікаційні середники перевисшають о 60 міліонів рублів доходи з них. Значить, комунікаційні середники покищо виказують дефіцит у Совітськім Союзі.

Зі всіх однак правительственних підприємств дійсний і то значний дохід приносить горівка. Підчас війни заведено у Росії прогібіцію, яку однак знесено в часах Леніна. Від 1925 до 1926 горівка принесла Совітському Союзови 400 міліонів чистого доходу. Сподіються, що у буджеті з 1926—1927 року дохід з горівки буде виносити значно більше, бо аж 575 міліонів рублів доходу.

З совітського буджету, що виносить, як висше сказалисьмо 5,002,373,000, іде 2,600,000,-000 рублів на „державні видатки", до яких належить удержання поодиноких міністерств. По міністерстві комунікацій найбільше видатків іде на воєнне міністерство. Розходи на се міністерство виносять 675 міл. руб. підчас коли розходи на міністерство освіти виносять дуже небогато, бо лише 183 міліони рублів, розходи міністерства рільництва 108 міліонів, гигієни 53 міліони, а видатки міністерства суспільної опіки лише 10 міліонів рублів. Розходи на державну поліцію, не вчисляючи комунальної поліції, виносять 65 міл. рублів, а на запомогу для безробітних, яких у Совітськім Союзі має бути більше як пів міліона, видає Союз лише 8 міліонів рублів. На кожного безробітного випадає тому пересічно 6 рублів на рік. Так саме представляється буджет Совітського Союзу у світлі цифр. Здивовання викликує обставина, що на військо видається там три і пів разів більше як на освіту пролетарських мас. Також не мале розчаровання спричиняє невеличкі суми, які видається на суспільну опіку і на поміч для безробітних.

Видко, що у Совітськім Союзі не усьо мається так рожево, як се представляється у заграничній, комуністичній пресі. Німі цифри совітського буджету є наглядним запереченням того, що пищеться у тій пресі „про щораз лучші відносини" у Союзі.

Тримайтеся, люде добрі, одної присяги:
Най відважний боязливим додає відваги!
Най розумний нерозумних на розум наводить!
Най богатий немаючим поможе, не шкодить!

Ів. Франко.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБО-

ЖІНКИ В ЕКОНОМІЧНІЙ НЕВОЛІ

Навіть у нашій свобідній, демократичній Америці жінка не є цілком свобідна. Вона ще і доси полишається в неволі економічній. Доказ на те находимо у звіті Департаменту Праці, у Вашингтоні, в якім говориться про умовини, серед яких працюють жінки в промислі.

Згаданий Департамент Праці закінчив недавно перегляд условин, серед яких працюють жінки у промислі, а вислідом тих спостережень є те, що мимо усіх користей, які здобули собі американські робітники, як прим. 8-годинний день праці, робітниці працюють по десять годин більше, а платня яку дістають, є значно низша від тої, яку одержують робітники, а часто не вистарчає навіть на прожиття.

У звіті Департаменту Праці находимо між иншим слідуюче: „Досліди переведені бюром у вісімнайцяти стейтах (державах, виказують, що хотяй менше більше одна трета жінок працює по 48 годин тижнево, або менше, лише 7 процент не працює повисше 54 годин тижнево, а більше як одна пята часть жінок працює 60 годин на тиждень, або більше; передовсім у стейтах Джорджія і Місісіпі 26 процент жінок працює стільки годин у тиждень, як саме повисше подано.

У 14 стейтах, у котрих досліджувано пересічну платню жінок, лише стейт Род Айленд виказав пересічну платню у височині $16.00 тижнево. Ся пересічна платня рівнається мінімальній (найменшій) жіночій платні, яку установляє закон держави Каліфорнії. Се послідне означує, що навіть в державі Род Айленд половина жінок одержує платню, низшу сеї пересічної цифри, а половина тільки саме або більше. У инших стейтах, які становили предмет розслідів Департаменту Праці, пересічна платня була слідуюча: в Ню Джерзі $14.95; в Огайо $13.80; в Оклагома $13.00; в Джорджія $12.-95; в Мізурі $12,65; в Кензас $11.95; в Аркензос $11.00; в Тенессі $11.10; в Делавар $10.95; в Кентоккі $10.75; в Савт Керолайна $9.50; в Алабама $8.80; в Місісіпі $8.60.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Гр. П. Ш—юк, Ш—о. — Робітниче законодавство належить переважно до стейту. До федерального конґресу належить тільки видаванне законів про робітників, занятих у Дистрикті Колумбії та в федеральних підприємствах.

СПРОСТОВАННЯ.

Гр. Рубаха з Гемтремку, Мишиґен, пише:

„Прошу спростувати в дописі з Гемтремку, Мишиґен, в числі Свободи ч. 196, що $21.25 не задержано на найконечнійші потреби, злучені з ювилеєм, але поміщено на найконечнійші потреби в старім краю. Сеї суми не задержано, але вислано до Обєднання."

Др. В. Корецький, з Вилкс-Баре, Па., пише:

„Між новинками в Свободі з 20. серпня с. р. поміщена допись про огонь, котрий знищив офіс українського хиропрактика д-ра Е. Коцка. В сій новинці є та помилка, що знищений огнем офіс є власністю укр. хиропрактика д-ра Володимира Корецького."

СПРАВЛЕННЄ ПОХИБКИ.

У вчерашному (201.) числі Свободи в статті: СМЕРТЬ ПАТРІОТА І ДЕРЖАВНОГО МУЖА ЄГИПТУ, ЗАГЛУЛА БАШІ, третий уступ мав починатися так:

Заглул переконався, однак, що єгипетський нарід за слабий, щоби боротись з Великобританією і тому піддався приказови Великобританії і не приняв премієрства в Єгипті.

НЕ ЗАВИДУЙ БОГАТОМУ.

Не завидуй богатому:
Богатий не має
Ні приязни, ні любови,
Він все те наймає.
Не завидуй могучому,
Бо той заставляє.
Не завидуй і славному:
Славний добре знає,
Що не його люде люблять,
А ту тяжку славу,
Що він кровю та сльозами
Вилле на забаву.
Не завидуй же нікому,
Дивись кругом себе:
Нема раю на всім світі,
Хиба що на небі!

Т. Шевченко.

Евген Гельтай.

ЗЛОДІЙ

Я стояв на коридорі ваґону, нервовий і неспокійний, як подорожній, що наближається до своєї мети. Нараз напроти мене надійшов якийсь старший добродій і сильно зачіпив об мене. Циґаро вилетіло мені з уст і я машинально зігнувся, щоби піднести його. Рівночасно почув, начеб хтось доторкнувся мені до грудей. Тимчасом старший добродій, виправдуючись, зник на кінці коридору....

Як я знову підвівся, мимохіть сягнув у кишеню за портфелем. Я не дуже збентежився, як не найшов його там. То було ясне: той старший добродій лише тому притиснувся був до мене, щоби вкрасти в мене гроші. І я вже біг за ним.

Мені пощастило. Саме задержався поїзд. На пероні побачив я мого пана. Нервово вимахував руками, пробивав собі дорогу до виходу. Я схопив його ззаду за обшивку. Він обернувся сердито.

— Мій портфель! — крикнув я до нього. — Віддайте мені мій портфель!

— Ви збожеволіли? — спитав він злісно. — Про який портфель ви говорите?

— Про той, що ви вкрали мені у ваґоні з кишені!... Давайте сюди!

Тимчасом довкола нас счинилося велике збіговище. Публика сміялась злобно, ждала, що буде далі. Вже і полісмен підійшов поважно. Злодій кидав очима неспокійно. Я все ще держав його за обшивку.

— Пустіть мене! — кричав він і сильно шарпнувши, вирвався мені з рук. Але в тій хвилі впало щось на долівку. Злодій з переляком побачив, що то був украдений портфель, мій портфель. Він хотів схопити портфель, але я зробив це скорше. Я сховав портфель і так уважав цілу справу для мене полагодженою.

— Ідіть до чорта! — сказав я до злодія.

І він дуже радо був би пішов, нещасний, колиб його були пустили. Цю саму обшивку, яку я щойно випустив, тепер держав полісмен у руці. І він тягнув злодія не дуже то ніжно до кімнати стаційного начальника. При цьому сказав до мене:

— Прошу ввійти!

Я нерадо пішов за полісменом. Я найрадше був би заб-рався відсіля незамітно, але то було неможливо, бо полісмен мав мене таксамо на оці, як і злодія. Я також мусів увійти до канцелярії, де про цілу справу списано протокол. Мені було то дуже неприємно, тимбільше, що злодій виглядав тепер жалісно. Був блідий, прибитий, щось лепетів, заікувався, піт стікав йому з чола. З очей його пробивався такий докір і біль, що я здрігнувся. Та вже все було даремне, я мусів згодитися з цим, що злодій посидить собі кілька тижнів.

З того часу став я часто одержувати з міста листи, урядові повідомлення і завізвання. Та приключилося ще щось інше. Одного гарного дня прийшла до мене якась жінка із зачервонілими від плачу очима. Була ще досить молода і гарна, але з лиця її пробивались виразно сліди недомагань і нужди.

— Я Келерова, — сказала відразу, без передмови.

Я не мав поняття, що то за Келерова.

— Ви не пригадуєте собі? — спитала сумно. — Мій чоловік, Келер, що то на залізниці...

При цьому зробила рукою значучий рух поза себе. Тепер уже знав я, хто це та Келерова. Перелякано і докірливо глянув я на неї. Що ця жінка хотіла від мене?

То було зовсім просте: грошей хотіла. Покликувалася на мою доброту і людяність, казала, що то я винен, що її чоловік тепер у вязниці. В дома нема хліба, діти голодні. А вона має четверо дітей.

Я вразливий, а це мене таки дуже боліло. Справжньою полекшею було для мене, що я міг помогти — коли вже не злодієві, то бодай його рідні. Я дав жінці пів міліона корон. Вона відійшла щаслива, не могла надякуватися. А я був іще щасливіший ніж ця жінка, бо знав, що зробив добре діло.

Та тиждень пізніше дістав я дуже немилу вістку. Поліція повідомила мене, що Келер повісився у вязниці. Його були засудили на пів року вязниці, а він так узяв собі це до серця, що повісився. Мене цілком збентежила ця вістка; мені здавалося, що то я був причиною його смерти. Чи варта тих кілька корон, щоби за них чоловік відбирав собі життя? Цілий день був я наче не свій, цілісеньку ніч не міг замкнути ока. Всюди бачив я жалісний і докірливий погляд старого, так як то він зі мною розпращався в канцелярії стаційного начальника.

На другий день рано відвідала мене жінка в жалобі, з чотирма бідними дітьми. То була пані Келер. Я знав, що вона прийде, я навіть ждав на неї. Мені було дуже неприємно.

— Щож тепер буде зі мною? — спитала вона тихо.

І більше нічого. Не докоряла мені, не жадала нічого, лише спиталася, що тепер буде з нею. Я не міг відразу відповісти, лише глядів то на неї, то на дітей, які тупо і незрозуміло гляділи перед себе. Так, цю вдову і четверо сиріт я маю на совісти. Я позбавив їх того, хто їх удержував, тож тепер аж надто зрозуміле, що жінка питається, що буде з нею.

Я не є дуже богатий, але я все був чесний і добрий, моє серце було таке мягке, що ним можна було хліб помастити. Тепер я ні хвилиночки не сумнівався, що то є моїм обовязком подбати якось про цю жінку і ті діти. Я рад був заспокоїти мою совість і тому не був скупий.

— Бачите, — сказав я до жінки — ось тут маєте два міліони корон.

Тих два міліони то було якраз пять разів стільки, як мені вкрав був її чоловік. Як би я був тоді пустив його, то вже би я дотепер заощадив був півтретя міліона корон, а він був би іще при життю.

Жінка конче хотіла поцілувати мене в руку, а діти таки поцілували.

— Добре, добре!— визойкав я і витиснув їх до дверей.

На порозі жінка пристанула.

—Чи щось не в порядку? — спитав я її трівожно.

— Ні, — відповіла вона лагідно.— Лише мені виповіджено мешкання, бо я не могла заплатити комірного, а також обстановку забрали нам.

І знову глянула на мене так дуже сумно. Діти також пристанули і з запертим віддихом ждали, що буде далі.

На хвилю пролетіла мені думка через голову, що я прецінь дав тій жінці два міліони корон, але потім став я собі докоряти за таку думку. Кілька тисячок більше або менше, де розходиться про заспокоєння совісти.

— Ось маєте ще триста тисяч корон, — сказав я їй.

Вона глянула на мене мовчки і, заки я ще міг перешкодити, поцілувала мене в руку а потім зникла разом із чотирма дітьми.

Я відітхнув лекше. Я гадав, що ця справа вже полагоджена.

Та я помилявся. Пять днів пізніше жінка знову прийшла. Тепер приняв я її вже трохи холодніше, але вона стала заспокоювати мене, що не приходить за грішми! Щож я собі про неї думаю? Може вона хоче вимушувати? Вона і вимушувати! Вона, що походить із доброї родини, добре вихована, говорить по англійськи і французьки — вона і вимушувати!

Вона прийшла лише за порадою, бож до кого їй звернутися? Не може до нікого звернутися, лише до мене!

— В чомуж діло? — спитав я вже ввічливіше.

— Я не вмію дати собі ради з грішми. Я пещена, безпомічна дитина. Доки жив мій чоловік, я жила як яка княжна. Він, бідний, лише тому зійшов на манівці, щобя ми, я і діти, могли жити вигідним життям... Коротко, я хотіла би, аби ви назад узяли ті гроші, що ви їх дали мені, та щоби купили мені за них невеличке мешкання і деяку обстановку... а як би ще лишилося грошей, щоби їх так розділили, аби я що місяця діставала пару корон...

І з цими словами передала вже мені й гроші. Один міліон шістьсот тисяч, замісць двох міліонів триста тисяч. Та я не журився тим. Жінка звернулася до мене з довірям, отже я не мав права викручуватися від того довіря.

— Добре,— сказав я щиро— зроблю, як собі бажаєте.

Я вистарався їй мешкання з трьох кімнат за пятнацять міліонів корон. Їй було це за дорого. Та я заспокоїв її. Потім купив я обстановку за десять міліонів корон. Це також було їй за дорого. Та я знову заспокоїв її. Також фортепян винаймив я. Вкінці сказав я їй, що діставатиме від мене місячно півтретя міліона, доки я не зможу інакше змінити її положення. Накінець передав я їй ще згаданий міліон шістьсот тисяч корон, щоби не лишалася зовсім без грошей.

Жінка не всиді вже була здержатися. Впала мені на груди й ридала гірко. Я гладив її по волоссю і сказав:

— Ну, ну!

А в душі роздумував я:

— Два міліони триста тисяч і двацять пять міліонів дають двацять сім міліонів триста тисяч, шістьдесять вісім разів стільки, як мені свого часу був украв бідний Келер. Не рахую тих півтора міліона, що їх маю платити що місяця. Бож чи не було би краще...

Чи далі маю розказувати?

Небаром коштувала мене ця родина стільки, що я мусів оженитися з тою жінкою. Інакше я був би цілком зруйнувався.

З мадярського переклав **М. Ц.**

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВІД НАС ЗАЛЕЖИТЬ НАШЕ ПРАВО.

Прочитав я в Свободі заяву о. Середи й хочу сказати про неї кілька слів. Будуть се слова від кріпака. Бо за кріпака я себе рахую, так як я працюю тяжко, як мул. Через сю тяжку працю, в якій ми потопаємо кождий день у тижни, ми не маємо часу застановлятися над нашими громадськими справами, і через сю тяжку працю, через наш тяжкий сон і нашу легковажність ми тепер переходимо через сю кризу, яку ми всі так добре знаємо.

Інакше не можна назвати того, що ми тепер переживаємо. Я певний, що нікому тут не ходить о валення церкви, о нищення релігії, але кождого й найбільше релігійного чоловіка мусить серце боліти, як Українці манїфестуються Рутенцями, Гріками, Римлянами, — всім, тільки не Українцями. І кождого серце мусить боліти, як від нашої церкви не вийде голосний крик протесту проти тих часильств, які над нашим народом і церквою вироблає лихий уряд наїздника в старім краю.

Та вивести нас з того тяжкого положення не може ніхто иньший, а тільки таки ми самі. Тільки ми самі, вірні й священики нашої церкви, можемо вратувати свою церкву перед повним її захопленнем ворогами нашого народа. Ми, що тяжко працюємо, мусимо повстати за своє право. Як ми сього не зробимо, то будемо по віки пропадати в єгипетській неволи. Хоча ми перемучені тяжкою працею, то ми мусимо в собі найти завзяття, яке потрібне до оборони своїх прав. Як ми встанемо за своїми правами, тоді й Мойсеї найдуться, які виведуть нас з неволі Єгипту в край обіцяний.

Николай Максимчук,
Конертон, Па.

ТАК САМО СПОМИНИ ПРО КОЛЕКТУ.

Як чоловік прочитає якусь допись, то зараз і він нагадає собі з власного життя щось подібного. Таке сталося зі мною, як я прочитав допись гр. Дениса Пирча про те, як він ходив за колектою.

Одного разу по відправі в церкві приходить до мене оден чоловік тай питає, чи не міг би я поїхати з ним в далекий бік по колекту. Думаю собі: Та чому ні? Коли треба троха часу посвятити на церковні справи, то чому би ні?

Пішли ми до дому, перекусили, тай пішли по ту колекту. Питаю свого товариша відки будемо зачинати.

„От поїдемо в той бік. Там мешкають трохи богаті люди".

Приходимо на одно подвіре, а мій товариш каже до мене: „Отсей мається добре, то повинен щось дати".

Підходимо трохи близше, а мій товариш таки зараз: „Слава Ісусу Христу. Як ся маєте, добродію?"

Той господар щось там кував у своїй шанді, і зараз кинув молоток, що ним товк якесь зелізо. Став перед нами такий обмащений, що ледви очи світилися. Думаю собі: „Боже! Та то сьогодня неділя, а чоловік так товче немилосерно в ковало!"

Він, як побачив нас, то певно зміркував, чого ми ходимо, бо навіть не відповів нам нічого, тільки стрілою полетів до другої шанди.

Стало нам якось стидно. По хвили пішли ми за ним до тої буди. Розглядаюсь. Виджу: стоїть жолоб при стіни, а там далі ковальска шафа від кінських підков. Далі піч до огрівання, та бо і якесь леговиско. Що се має бути, то і у голові не можу собі ніяк уявити.

А той нагло як не заверещить: „А то ти, мой, прийшов до хати як? В капелюсі? га? мой!"

Мій товариш до него зачинає по легонькы: „Прошу вас ласкаво, та будьте такі добрі, та можебисьте що офірували на церкву?"

„Що? на церкву? Мой! А то я кілько буду давати? Все на ту церкву, мой, все давай та давай. А то звідки я то всьо наберу, га?"

„Та слухайте, та то ми не собі! Та то нас уряд вислав, бо церква потребує. От треба заплатити священика, світло, тай ще процент. А то нема звідкіля. Будьте такі добрі та дайте, що ваша ласка".

„Кажу вам, що нема у мене гроший. Розумієш, чи ні? Гони мені з хати! Розумієш, бо я зараз поліцію на тебе закличу. Марш, і то скоро!"

Я капелюх на голову тай в ноги. Мій товариш за мною надвір. Пішли, що аж закурилося.

Відійшли кілька блоків тай дивимось оден на другого, де ми пішли далі. Каже мені мій товариш: „Видите, який то нарід? Два гавзи має, а самий спить, як у хліві. Ані неділі не святкує, ані свята в него нема."

Ідемо ми далі тай приходимо до одної бідної хати. Якраз на той час виходить господар. Тільки що вмився, бо прийшов недавно з роботи. Думаю собі: бідний чоловік, навіть у неділю мусить у фабриці робити.

Але мій товариш таки зараз: „Слава Ісусу Христу! Як ся маєте? Що нового там чувати? Тай щоби ми так довго тут не сиділи, то я таки скажу відразу, що ми ходимо по колекті, бо так тих гроший треба, то будьте ласка дещо офіруйте".

Господар покрутив головою тай каже: „Як то всюда, та то, знаєте, тепер то так тяжко за ті гроші!"

Але вийшла його жінка тай каже: „От, старий, та дай там хоть одного таляра. Та ти знаєш, що треба на всьо!"

„Ей, стара, от не знаєш, що маємо доктора заплатити? Але нехай там... Прошу, запишіть там одного таляра!"

Думаю собі: Бідний чоловік. В біді, а все почуваеться, що треба дати на якісь добрі цілі. Не так, як той перший.

Пішли далі. Ще богато ходили тай нічого нігде не скористали, бо всюда коротко гроший. Бідні люди, — думаємо собі.

„Але вже подорозі вступимо ще до одного бизнесмена", — каже до мене мій товариш.

Склеп досить показний тай таки зараз просто вступили до середини. Не було там нікого. Але чуємо, хтось летить зі задних дверий так скоро, що зашпортався в якийсь там бляшаний банячок тай впав. Прилипле: губи обсмаровані смальцем, на носі кришки з хліба, руки масні, тай „варівонит?"

„Та ми тільки ходимо по колекті. Коли ваша ласка що офірувати".

„Що? На церкву, кажете?"

А я вже стою на поготові коло дверий: як що до чого, то в ноги.

„Та то кілько я буду давати? Недавно я тільки що дав на косцьол, а тепер знов на церкву давай? Гей, ти, мой, мой, та то й Богови се не є приємно: давай там і там. Но-но-но. Я не можу дати".

„Но, а то по якому? На косцьол даєте, а своє під ноги?"

„Тепер тяжко за грейцара. Я таки не дам! От тепер жінка мусить до косцьола на неділю завести пєть долярів за лавки заплатити. А то звідків?"

Тай взяв мітлу тай замітає, хоть замітати не треба було. Тай знов мурчить під носом: „Го-го! Давай та давай! Ідіть собі, бо нема!"

Вийшли ми на двір тай мусіли йти домів, бо вже була пізна пора. По дорозі каже мені мій товариш: „От видете: пів дня сходили тай одного доляра сколектували". Не відповідав я нічого, тільки свою думку думав. Найбільше мені не міг вилізти з голови той бизнесмен. Приїхав з Буковини, Українець, покинув свою церкву тай пішов до косцьолка, а тут горлає: „Українці, свій до свого! Підпираймо тільки своїх!"

Николай Семотюк.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Організація нової церкви в громаді.

У вівторок, дня 23. серпня, о 8. вечером відбулися в Січовім Домі збори в справі заложення нової української парохії, відрубної від катедри. Організація сеї церкви є вислідом довгої боротьби, яку ся громада веде з епископом за народнє добро. Підчас сеї боротьби остаточно утвердилося в громаді бажанне сотворити таку церкву, щоби в ній був повноважним господарем нарід, міг свобідно заспокоювати свої релігійні потреби та бути вільним від усяких ворожих втручувань та впливів.

На зборах зявилося поважне число представників братств і товариств з міста Филаделфії, а кромі сього комітет церковний новозаложеної парохії та централький комітет оборони прав греко-католицкої церкви.

Головним бесідником був о. П. Середа, котрий недавно зірвав всякі зносини з епископом Богачевським. Бесідник представляв діяльність сього епископа супроти народа й священиків та показував, що вона шкідлива нашому народови. Бесідник представляв, що політика епископа відповідає політиці Риму супроти нашого народа, яка знова випливає з близьких відносин між Римом а Варшавою. Говорив він, що вірні української католицької церкви, повставши проти польсько-римської згоди, виступали в обороні своїх національних прав, які повинні бути їм признані. Коли замісць признати ці слушні права, Рим казав українським католикам безумовно піддатися польській політиці Риму, то тоді настав слушний час, щоби українські католики стали організуватися незвисимо від Риму. Перша така церква й повинна повстати в місті Филаделфії, бо там є осередок того епископа, що переводить супроти нас політику Риму.

Так говорив о. Середа, а його слова народ принимав з великим одушевленнєм. З таким самим запалом приняли зібрані промови других, місцевих бесідників, які зявилися за будовою нової церкви та поставили в тій справі ряд внесків.

Зібрані постановили, що таку церкву зорганізувати потреба. Її політика має бути така, як постановить загальний конгрес українських католицьких громад, що має незадовго відбутися. Громада Филаделфії повинна приступити до будови нової церкви. Як місце на се найкраще надається площа, на котрій стоїть Січовий Дім. Збори припоручили свому комітетови навязати зі Січовиками переговори в справі закупна сеї площі. Збори постановили далі, що церква має сейчас почати правити богослуження; відправлятися вони мають у напятій церкві при 9. Вулиці. На священика ухвалено запросити о. Середу, і сей згодився і обіцяв почати богослуження від 1. вересня. Збори постановили закупити новий цвинтар та припоручили церковному комітетови розглянутися за відповідним місцем.

Йосиф Шавара, секретар.

АКРОН, ОГАЙО.

Збори в справі катедратика.

Акронська українська церковна громада відбула в послідну неділю спеціяльний мітинг в справі плачення катедратика. Ходило о питаннє, чи маємо платити катедратик, чи ні? А коли маємо платити, то кому маємо слати? Чи до комітету оборони прав української католицької церкви, чи епископови?

Дискусія не була довга. По коротких, але ядерних промовах ухвалено катедратик висилати. Хоча не великий, але має бути висланий. Висилати мається його до центрального комітету, і висилати мається його туди так довго, поки справедливість не побідить, поки церковна влада не признасть нашому народови таких прав, які мають у тій церкві інші народи. Сю ухвалу признано публичною обіцянкою громади, котра все регулярно платила свій катедратик.

Громадяни, які промовляли на зборах, підносили, що наша народна праця потребує гроша та щирих жертв зі сторони народа. Як ми сього не зрозуміємо, то й сподіватися не можемо користи з народної праці. Ті, котрих ми вложили обовязки, без нашої допомоги скоро знеможуться й народна акція пропаде. Нам треба піддержувати боротьбу за народні права, хоч на противна сторона може проти нас ужити ті права контролі над церковним маєтком, які ми колись їй нерозважно віддали.

С. С.

ПОДЯКА.

Високоповажаний Пане Секретар! — Як секретар відділу дякую Вам в імени вдови Стефана Салія, позаяк вона сама не уміє писати і взагалі дякує вона хвальній нашій організації, Українському Народному Союзови за так совісне, і скоре виплачення їй посмертного в сумі 600 долярів. Вона сама є також членкинею У. Н. Союза і желає йому як найліпшого розвитку і як найбільшого числа членів, позаяк вона оставшися вдовою з трома малими діточками, котрі також є членами У. Н. Союза, Молодечого Відділу, буде могла через якийсь час поправити свою лиху долю та буде старатись всюди приєднувати нових членів У. Н. Союзови.

Остаю з глибокою пошаною і вдячностію,

Паранька Салій,
членкиня з дітьми, відділ 8. У. Н. Союза, в Йонкерс, Н. Й.

Фелікс Сальтен.

ЛИС І ПЕС

Ліс знову лежав у снігу і затих під грубою білою опанчею. Чути було лишень, як перекликалося тайвороння, подеколи лише затурбоване скреготіння сороки або боязке тихе цвірінькання синичок. Потім мороз потиснув сильніще і усе замовкло. Тепер повітря дзвеніло зимна.

Одного ранку собачий гавкіт роздер глибоку тишину.

Той безперервний, спішний гавкіт ніся скоро лісом, то здавлений, то чистий і протяжний.

Гавкіт наближався, сердитий, задиханий, згірітий.

Все більше наближався. Тепер чути було подвійний віддих, споміж зїдливого гавкоту пробивалося тихе, болізне гарчання.

Все ближче й ближче тріщало галузя, сніг спадав із нечайно стрясених галузей, сніг коло ботом знімався понад землею.

Тепер уже можна було розпізнати хто то надходив.

Через сніг поміж бадилля, галуззя й коріння скакав, повз і скрадався старий лис.

Зараз за ним гнався пес. То був невеличкий пес на коротеньких ніжках.

Лис мав роздавлену передну ногу а зараз повище була здерта шкіра. Він підняв роздавлену ногу високо перед себе, кров стікала йому з ран, у грудях свистало, очи вибалушилися з жаху й виснаження. Не тямився з переляку і сердитости, був у розпуці, опадів зі сил.

Нараз лис завернув. Хитрун задивував пса, що аж подався кілька кроків назад.

Лис сів на задні ноги. Не всилі був дальше ступати. Піднїс жалісно вгору роздавлену передну ногу, розявив морду, сидів проти собаки й носив боками.

Але пес не замовк ні на хвильку. Його високий, придушений голос тепер ставав чимраз голосніщий.

— Ось! — кричав він. — Ось тут він! тут! тут! тут!

Тепер він не гавкав на лиса, у цю хвилю зовсім не говорив до нього, лише напевно кликав когось иншого, що ще був далеко.

Лис розумів це. Кров стікала тепер йому струйками, капала з грудей на сніг і творила на білому ледяному покривалі ясночервону пляму, що парувала з легенька.

З ослаблення затьмилося лисові в очах. Його роздавлена лаба звисала безсило, але як доторкнулася холодного снігу, біль заколов її шпильками. З трудом підніс лабу знову і дріжучи держав її у воздусі перед собою.

— Лиши мене... — став просити лис. — Пусти мене... — говорив тихо й благаючо. Був зовсім обезсилений і покірненький.

— Ні! ні! ні! — розкричався до нього пес сердито.

— Прошу тебе... — сказав лис — я вже не всилі дальше жити... мені прийшов кінець... пусти мене... пусти мене до дому... дай мені бодай згинути в спокою...

— Ні! ні! ні! — гавкав пес.

А лис благав ще горячіще:

— Таж ми своякі... — жалівся він — майже брати... пусти мене до дому... дай мені згинути коло моїх.. ми... трохи що не брати... Ти і я...

— Ні! ні! ні! — лютував пес.

Тут лис підвівся. Сидів наче задеревілий. Його гарна, гостра мордочка похилилася на закровавлені груди, очи підвелися вгору і він глянув псові просто в очи. Зовсім зміненим голосом, рішучо, сумно й огірчено воркотів він:

— І тобі не сором...? Ти зрадник!

— Ні! ні! ні! — гавкав пес.

А лис, дальше кричав:

— Ти дезертире! Ти яничаре!

Його пошарпане тіло випрямилося з ненависти і погорди.

— Ти посіпако! — засичав він. — Ти підлий... Ти вітриш нас там, де людина нас не може найти... Гониш за нами там, де він не всилі здогонити нас... Віддаєш нас... нас, що є твоїми своякими... мене, що трохи що не є твоїм братом... і стоїш ось тут тай не соромно тобі?

Нараз роздалися довкола иньші голоси:

— Зрадник! — кричали сороки з дерев.

— Опришку! — кричала сойка.

— Підлий! — пищала ласиця.

— Яничар! — зашипів тхір.

З усіх дерев і з усіх корчів проносився шипіт, писк і верескі, а з воздуха кричали ворони: „Опришок!" Всі вони злетілися сюди, прислухувалися суперечці з дерев і зі землі з безпечних кривок. Обурення, що ним вибухнув лис, розвязало в них усіх давне, накипіле огірчення, а кров, що парувала на снігу на їх очах, доводила їх до скажености. Вони забули всякий жах.

Пес оглянувся.

— Ви! — скрикнув він — що ви хочете? Що ви знаєте? Що ви кажете? Ви всі належите до чоловіка, так як і я належу до нього... я люблю його, обожаю його! Служу йому! Ви хочете збунтуватися проти нього... Ви проти нього, бідолахи? Він всемогучий! Він сильніший від нас! Усе, що ви маєте, то його! Все, що тут росте і жиє, то його!

Пес дріжав із захоплення.

— Зрадник! — заверещала вивірка.

— Так! — засичав лис. — Зрадник! Ніхто, лише ти... ти один...!

Пес танцював із захоплення.

— Я один?... Ти брехуне! Чи богато, богато инших не є при ньому?... Кінь... рогата худоба... вівця... кури... споміж вас усіх, з уского вашого кодла богато є у нього й обожають його... і служать йому!

— Голото! — зашипів лис із безмежною погордою.

Тут пес уже не видержав і схопив лиса за горло. Кашляли, плювали, сопіли, качалися в снігу, вилися клубком, волосся летіло з нього, сніг копотів а кров стікала на нього крапилинами. Одначе лис не всилі був довго боротися. Ще кілька секунд і він лежав горілиць, показав свій ясно-жовтий живіт, здригнувся, витягнувся і згинув.

Пес потряс ним ще кілька разів, а потім лишив його на порозкидуванім снігу, станув розчепіривши ноги і знову крикнув на весь голос:

— Тут! Тут! Тут він! Инші з переляку розлетілися на всі сторони.

Переклав М. Ценїнський.

Петро Альтенберг.

СТРІЧА.

Незнаний елегантний пан приступив на вулиці до елегантно зодягненої гарної жінки, ввічливо поздоровив її і сказав:

— Ця сукня, що я вам її дарував, дуже гарна.

— Ви безсоромний! Як смієте говорити до мене щось такого?!

— Не хвилюйтеся, ласкава пані. То є так, як вам кажу. Ваш чоловік винен мені гроші. Я радо позичив їх йому. Тепер же я дуже потребую грошей і колиб він був віддав мені довг у пору, то не міг би був вам купити тої роскішної сукні. Отже цю сукню заплачено моїми грішми. Позвольте лише, щоб дам вам одну раду. Ви доволі гарні, що можете зректися тих пишних шат. Ви могли би заложитися, що можете прикрувати простою скромністю! Проміняйте! Поручаюся!

Пані прийшла до дому, попорола сукню й ушила собі зовсім скромну, подибу гідну, симпатичну, якої ніхто ще не бачив.

Чоловік спитався її: „Де твоя нова сукня, що я тобі купив її?"

— Я розлила на неї чорнило, не гнівайся, вже не можу її носити.

Переклав М. С.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ІМПЕРІЯЛ, ПА.

На Український Народний Дім в селі Байківцях, повіт Тернопіль.

Жертвували: Анд. Животко $27.00; Ст. Зварун $1.00. Разом $28. Оплата за пересилку $1.00. Гроші в сумі $27.00 зістали вислані 11-го серпня на руки Олекси Бойка.

Шановці Громадяне! Я не походжу з вашого села, то однак по отриманню просьби я не відмовив жертви. Отже зробіть і ви так. Замісць писати відозви до часописей і тратити час, зробіть краще збірку між собою, і вишліть негайно, бо поміч потрібна.

Андрій Животко.

БОФФАЛО, Н. Й.

На Читальняний Дім в селі Урмань, повіт Бережани.

Тому кілька місяців взад прислали до мене з рідного села прохання, щоб я тут занявся збіркою на будову читальні в Урмани. Я цею справою занявсь як слід, згадане прохання оголосив в тутешних українських часописах і особисто занявся збіркою. На мої руки зложили на згадану ціль слідуючі:

По $10: П. Кіналь, Іл. Кіналь, М. Сорока, Ів. Когут; Марта Кіналь $5; по $1: Іл. Була, П. Володка, Вол. Кіналь, Ст. Дециk, Дм. Жук, Ів. Пастернак.

Зібрано разом $51 і вислано в рідне село на руки Льва Наконечного $50, а оплачено за пересилку одного доляра.

М. Сорока.

АРВІДА, КВЕБЕК, КАНАДА.

На Народний Дім в Мисловій, пов. Скалат.

Громадяне села Мислови, повіт Скалат, котрі перебувають в Канаді, зложили на будову Нар. Дому в Мисловій слідуючі жертви:

Ник. Білик $50.00; по $25.00: Мак. Мілещук, П. Білик, П. Вовк, Н. Дідик, М. Осадчук, М. Олейчук і Д. Дацків; А. Крижановський $10.00; С. Мимрик $5.00; І. Чайковський $3.00; Разом $243.

За так славні жертви складаємо тим всім жертводавцям від ім. Читальні „Просвіти" щиру подяку. Жертви зложені на руки Н. Білика, котрого обовяком є відіслати їх до краю.

Маємо надію, що і другі наші односельчане візьмуть собі під увагу так важну справу та стануть до помочи, щоб побудувати ту національну твердиню, де моглиб сміло, як у своїй хаті, провадити культурно-освітну працю.

Гроші слати на адресу читальні „Просвіти" в Мисловій, пов. Скалат, о п. Підволочиска, або на адресу:

Nik Bilyk,
P. O. Box 260, Arviola, Que., Can.
За Комітет:
Николай Білик, М. Дідик.

ШАМОКІН, ПА.

Збірка на Дім Укр. Інвалідів у Львові.

На поклик „Свободи" і на заохоту о. Олексієва в церкві, постановлено в нас перевести збірку на Дім для наших інвалідів в старім краю.

Збірку переведено в сей спосіб, що виготовано поіменні списи всіх наших громадян і роздано їх колекторам кожної секції, що ходять по колекті на церкву кожного місяця. В той спосіб зібрано дрібними жертвами 35 долярів. 25 долярів жертвував п. М. Колодій, який свій патріотизм зазначує тим, що ніколи не відказується, як треба нести поміч старому краєви.

Суму $60 вислано на Дім Інвалідів.

С. Лев.

Нiші діти.

Мала Явдоня, бачучи, як її старий вуйко, положившись на постелі, простирає ноги, щоби лучше уложитись до сну, плеще в долоні і кличе:

— Мамо, мамо! Тепер будемо мати богато грошей.

„Та чому?!" питає вуйко. Явдоня: „О, мама нераз казали, що як вуйко простре ноги, то дістанемо весь його маєток".

ПОДЯКА.

Я низше підписаний складаю щиру подяку Головним Урядникам У. Н. Союза і урядникам місцевого товариства „Вільні Козаки" від. 236 в Сейр, Па., за уділену мені запомогу з Фонду Убогих, в сумі $50.00. Ся поміч дуже богато помогла мені в моїй тяжкій недузі. Кличу до Вас, Братя, українські робітники! Ставайте членами У. Н. Союза, бо тільки своя організація поможе Вам в лихій годині.

Семен Прислопський, Сейр, Па.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ТАМС, В. ВА. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 26, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що загальний мітинг відбудеться дня 4. вересня, о год. 2-ій пополудни, в домі предсідателя відділу під ч. 111. Проситься всіх членів прибути на час, бо маємо вибрати нового секретаря на місце В. Буська, котрий відізджає до своїх дітий до Канади. Неявившийся член на час підлягає карі $2.00. — Магун Григорій, предс.; Бусько Василь, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. Пресв. Тройці, від. 203, повідомляє своїх членів, що збори за третий квартал відбудуться дня 3-го вересня, точно о годині 8-ій вечером в Народнім Домі, 101 Grand улиця. Взиваєсь всіх членів до вирівнання всіх залеглих вкладок, в противнім случаю будуть суспендовані. На сі збори обовязані явитись безуслівно під загрозою кари після статута всі урядники і члени братства, бо є важні справи до порішення, між іншими устроєнне балю в користь Народного Дому. На сих зборах будемо принимати в члени і до У. Н. Союза без оплати вступного. Кождий член нехай старається приєднати і припровадити хотяй одного нового члена. — Іван Балко А., предс.; Волод. Яськевич, секр.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 78, повідомляє всіх членів, що місячний мітинг відбудеться дня 4-го вересня. Кождий член повинен прибути на мітинг і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Також кождий член повинен зложити жертву на Сиротинець. Члени не повинні приносити своїх вкладок до хати секретаря або касієра, бо на се відбуваються мітинги. Будемо принимати нових без оплати вступного. — В. Гонтарчик, предс.; А. Боньчак, кас.; Андрій Боньчак, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітинг відбудеться в суботу, дня 3. вересня, о годині 7-ій вечером, в гали під ч. 435 Мейн ул. Проситься всіх членів явитись на сей мітинг, бо є важні справи до полагодження. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої довги, бо інакше будуть суспендовані. — В. Григорчук, предс.; М. Єас, секр.

Добра баба і чорт.

Було село, до якого ще ніколи не приходив коминяр чистити комин і люде не знали, як він виглядає. Аж ішов коминяр до пана вимітати комини. Дорога вела через ліс, де одна баба збирала гриби. Коли вона побачила коминяра, думала, що то чорт. Коминяр прийшов на роздоріжжя і не знав куди іти: вліво, чи вправо. „Жінко, а котрою дорогою близше до села: вправо чи вліво?" — запитав він жінку. „Дорогою на прово близше, але там на кінці села стоїть хрест... тому ідіть на ліво, хоч туди дальше".

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВІДОЗВА

Дорогі Земляки з Мартинова Нового, рогатинського повіту, мешкаючі в Америці!

Понизше наводимо просьбу наших односельчан з Мартинова Нового, що будують Народний Дім у своїм селі.

Ми, Пасейчане, родом з Мартинова Нового, завязали у себе Комітет, що має занятись збіркою на будову згаданого Народного Дому. Доси зібрали ми на сю ціль 100 долярів і відіслали вже до старого краю на руки комітету будови Нар. Дому. Се однак за мала сума, щоби вистарчила на будову сего дому, тому звертаємось до наших земляків у Нюарку, Ню Йорку, Йонкерс, Пітсбургу, Тейлор, Скрентон, Гейстінгс і Петерсон, щоби прийшли з помочею нашим браттям у Мартинові Новім. Гроші просимо посилати на руки комітету в Пасейк.

Голова: Андрій Ткачук, Center St., Klifton, N. J.; секретар: Михайло Перевізник, 17 Vreeland Ave., Passaic, N. J.; касієр: Йосиф Сосонка, 17 Vreeland Ave., Passaic, N. J.

ПОКЛИК ДО ЗЕМЛЯКІВ З МАРТИНОВА НОВОГО, РОГАТИНСЬКОГО ПОВІТУ.

Відзиваємось до Вас, Дорогі Краяни і Односельчани з села Мартинова Нового, рогатинського повіту, зі слідуючою просьбою: Ще минулого року постановили ми збудувати у нашім селі, Мартинові Новім, Народний Дім і читальню Просвіти, яких будова буде коштувати поважну суму гроша, а на яку ми самі не можемо спромочися і не можемо викінчити таку будову, бо знищила нас війна. Просимо тому, щоби Ви помогли нам докінчити будову Народного Храму, звідки будуть розходитись лучі просвіти і просвіщати уми Ваших краянів, прибитих ляцьким ярмом, що стогнуть у неволі фізичній і духовій наших віковічних ворогів, а за се буде Вам честь і слава у вічні часи. У Народнім Домі буде також міститись основана нами вже давнійше кооператива та простора саля на представлення і концерти.

Ще минулого року скликали ми збори, підчас яких вписалось до нашої організації 135 членів і вибрано слідуючий виділ: Василь Наливайко, голова; Михайло Ковальчук, секретар; Олексій Худобяк, касієр.

Ще раз просимо Вас, Земляки, поможіть нам докінчити будову Народного Дому, а наша вдячність для Вас буде безгранична, а Ваші імена будуть записані золотими буквами у нашій памяти та історії нашого Народного Дому.

З гори дякуємо за Вашу поміч і пишемося з правдивим поважанням,

ЗА ВИДІЛ:
Василь Наливайко, голова; **Михайло Ковальчук,** секретар; **Олексій Худобяк,** касієр.

ДВІ НЕЗНАНІ КАЗКИ Г. Х. АНДЕРСЕНА

Поет не хотів за життя оголошувати друком ці дві їдливі казки. Задержав їх у своїй теці. Але певно не тому, щоби вважав їх дрібницями, бо одну написав аж у трьох редакціях (уложеннях). Щоби поетично казки мали дуже велику вартість, тоді сказати. Повстали як не дуже оригінальний вислід в огірчену годину. Погляд Андерсена на критику, при хоробливій вразливости його вдачі, був дещо комічно реакційний і примітивно упереджений. Літературний критик Брандес лише Андерсенови в одному листі (щоправда дещо загостро): Любий Добродію Радник! Ви той письменник, що передусім критиці заподіяли найбільше кривди, підпирали всі вульгарні пересуди (упередження) та причинилися до її погорди і недоброї слави".

Квакіт.

Лісові птахи сиділи на деревах, де поправді мали досить листя. Але було там кілька, які рішучо хотіли мати новий добрий листок, такий листок, за якими тужили: критичний листок з того рода, як їх богато мають люде, а з яких половина булоби аж занадото богато.

Співучі птахи хотіли мати музичну критику, кождий: для власної хвальби, для догани (де прецінь було що ганити) для инших. Але вони не могли погодитися, де би то найти безпартійного критика.

— Цеж мусить бути птах, — сказала качка, яку вибрали президентом зборів, бож вона була птахою мудрости. — З иншого звіринного царства не слід би вибирати, що найбільше ще з води. Таж там літають риби, наче птахи в воздусі. То дійсно одинока родинна схожість. — Алеж є ще звірята, які не є ані птахами ані рибами.

Тут прийшов до слова бузько, заклекотіло йому з дзьоба:

— Так, є такі сотворіння між рибою й птахом: болотяні сотворіння, жаби — їх предкладаю. Вони музикальні, співають у хорі наче церковні дзвони в лісовій самотині. Пропав мій спокій, мене скобоче під крильми, коли чую, як вони співають, — сказав бузько.

— Я також є за жабами, — сказала чапля — вони ані птах ані риба, але вони живуть при рибах і співають також так як птахи.

— Так отже то була би музикальна часть, — сказала сова. — Але листок мусить обговорювати все, що гарного є в лісі. Мусять бути співробітники. Нумо кождий з нас хай перейде свій родовід.

Жайворонок маленький заспівав гарно й безжурно:

— Жаба не може бути шефом редактором, ні, хай буде соловейко!

— Перестань пищати! — сказала сова — я трублю до порядку! Я знаю соловейка. Ми обоє нічні птахи. Кожен птах піє, як вміє. Ані соловейка ані мене не можна вибрати. Бо тоді листок був би аристократичний, фільозофічний листок вищих кругів. І розпоряжалися би в ньому найбільші пани. А то повинен також бути орган звичайного чоловіка.

Погодилися, що буде називатися „Ранішній Квакіт" або „Вечірний Квакіт" або просто лише „Квакіт". Голосували за останнім.

То заспокоїло би туб у лісі давно відчувану потребу. Бджола, мурашка й кертиця обіцяли писати про промисл і інжінірство. На цьому вони добре порозумілися.

Зазуля була поеткою природи. Не тому, щоби її зачисляли до співучих птиць, але задля дуже великого значіння для звичайного чоловіка. — Сама себе вихвалює, вона найбундючнійша птиця, а така непоказна з виду — сказала пава.

Тепер прийшли до редактора бурчимухи:

— Ми предкладаємо свою службу. Ми знаємо людей, розуміємося на редакторському ремеслі, розуміємося на людській критиці. Сідаємо на свіже мясо, заваляємо його — і мясо зіпсоване, заки ще минув один день. Талант можемо знищити геть до тла, коли цього треба, в службі для редакції. Як партійний листок можна стояти так високо, що можна відважитися на підле поступовання. Втратиться одного передплатника, а здобудеться шіснацять инших. Будь простаком, давай насмішливі призвища, виставляй на позорище, свищи на пальцях як товпа смаркачів, а будеш силою в державі.

— Що за воздушний волоцюга, — сказала жаба про бузька. — Я дійсно гляділа на нього як малозначна, а відчувала для нього трівожну пошану. А коли він похожав по мочарах і говорив про Єгипет, то мій світогляд поширився на чужі краї. Але він мені вже не імпонує — то все лише наслідування. Я порозумнійшала, думаю більше, маю більше значіння — пишу критичні статті в „Квакоті", я є тая, що по українськи влучно можна назвати „Квакало". У людей є також щось подібне. Я написала про те „филетон" у нашій газеті.

Писар.

Був раз один чоловік в уряді, до якого належало, щоби гарно було писано. До самого уряду надавався він добре, але не вмів каліграфічно писати. Тому він подав оголошення до часопису, щоби найти такого, який мав гарне письмо. Зголосилося так багато, що міг тим заповнити цілу бочку. Але вже один міг це зробити. Тому він узяв першого-ліпшого. Мав він почерк наче справжня каліграфічна машина. Той чоловік, що був в уряді, мав хист до писання. А що письмо стояло в таких пливких буквах, усі люде говорили: „То гарно написане".

— То моя робота, — говорив писарчук. А в дійсности участь його ума в цьому не варта була і шеляга. Колиж він чув тесаме цілий тиждень, то він так згордів, що й сам забажав стати урядником.

Він дійсно міг бути добрим учителем каліграфії і добре виглядати з білою краваткою в товаристві при чаю. Але він забажав тепер перевисшити всіх писарів. І давай писати про малярів і різбарів, про театр і музику.

Писав страшні теревені, а хоч воно аж надто було ні до чого, то на другий день писав, що то трапилась друкарська помилка.

Все, що він писав, то була друкарська помилка, а в друкованому (то й була біда) годі було бачити гарний почерк, а той у нього був найважнійший.

— Я можу змолоти, я можу піднести до неба. Я зух, я такий малий Бог, і навіть не такий дуже малий!

То вже була бредня манії величности, тай на неї він помер. У часописах дістав посмертну згадку. І чи не була то прикра казка, що його так причепурив приятель, який розумівся на казках?

Бож його життепис то була лише бредня, галас базікання, а в найліпшому разі нужденна казка.

Переклав Е. Ф.

ПРОСЬБА

о поміч для погорільців села Неділиска.

Я дістав лист з села Неділиска, почта Свіж, з просьбою о поміч для бідних погорільців тогож села, родини Куликів. Вони погоріли у Провідну неділю. Село Неділиска є дуже бідне, бо Жид, що був властителем села, попродав поле Полякам а бідні Українці не мають де заробити на топку солі. До того місцеві зайди Поляки відносяться дуже ворожо до Українців.

У нас в Трентон завязався комітет, що займеться збіркою для тих погорільців. Сам від себе жертвую на сю ціль 10 долярів.

Наш комітет складається зі Стефана Лещишина, Петра Каламона і Гілюшки Слабіцької.

Жертви можна слати на адресу:

Stefan Leszczyszyn,
123 Cass St., Trenton, N. J.